

релігії на культуру, мораль, побут, традиції, звичаї та духовність різних етносів.

Література

1. Історія релігії в Україні : у 10 т. / за ред. А. Колодного ; редкол.: Колодний А. (голова) [та ін.]. – К. : [б. в.], 2010. – Т. 8: Нові релігії України. – 2010. – 828 с.
2. Ковцуняк С. Проблеми методики викладання і вивчення релігієзнавства / С. Ковцуняк // Українське релігієзнавство. – № 53. Київ, 2010. – С. 27 – 37.
3. Яблоков, И. Н. Философия религии. Актуальные проблемы / И. Н. Яблоков. – М.: РАГС, 2007. – 248 с.

УДК 378.14

Новікова Ю.В. (П ДВНЗ «ДонНТУ»)

РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Діяльність кожної людини координують специфічні, креативні або, іншими словами, творчі здібності, які проявляються здатністю пропонувати нестандартні ідеї, уникати типові логічні структури, швидко розв'язувати проблемні ситуації.

Основою креативності є дивергентне мислення, яке в свою чергу базується на творчості та неординарності.

Дивергентне мислення з точки зору Дж. Гілфорда, характеризується наступними особливостями:

– Легкість і продуктивність, тобто наскільки швидко індивід може створювати певні продукти творчості: ідеї, думки, об'єкти.

– Гнучкість – здатність швидко перемикається з однієї проблеми на іншу або об'єднувати їх.

– Оригінальність – своєрідність мислення, незвичайний підхід до проблеми, її нестандартне вирішення.

– Точність – витонченість розумових операцій щодо тієї чи іншої проблеми, вибір рішення, адекватного сформульованій меті.

Оскільки саме творчі люди створюють нове в усіх сферах людської діяльності, пошук творчих, обдарованих студентів та розвиток їх креативності набуває важливого значення у роботі викладача.

Студент високої творчої спрямованості здатний з головою заглибитися у те, що його цікавить. Він винахідливий у будь-якому виді діяльності, вміє використовувати довільні матеріали, продукує багато різних думок у будь-якій ситуації, володіє здатністю нетипово підійти до вирішення проблеми.

Творчий студент, зазвичай – енергійний, веселий, відрізняється стійкою пам'яттю і виявляє значну самостійність у вирішенні проблем та прийнятті рішень. Зрозуміло, що здатність до творчості в комплексі з високим інтелектуальним рівнем розвитку це рідкісне явище. Але творчість, як стверджують психологи притаманна кожній людині. Отже, завдання викладача – створити умови, в яких схильність студента до нового, нестандартного, отримає поштовх до розвитку.

Обдарованість – це властивість психіки, що розвивається протягом життя, яка визначає можливість досягнення людиною більш високих, незвичайних та неабияких результатів в одному або декількох видах діяльності у порівнянні з іншими членами суспільства.

Обдарований студент – це людина, яка виділяється яскравими, очевидними, іноді видатними досягненнями або має внутрішні передумови для таких досягнень в тому чи іншому виді діяльності. Зрозуміло, що здібності бувають різні: вокальні, фізичні, гуманітарні, технічні, математичні та інші. Хотілося б зосередити увагу саме на математичних здібностях.

Студент, який володіє математичними здібностями, в першу чергу має пам'ять, яка допомагає йому розвивати і вдосконалювати свої математичні задатки. Математична пам'ять – це особливий тип пам'яті, який базується на чіткому фіксуванні математичних характеристик, форматованих структур, схем міркувань та доведень, методів вирішення задач і принципів підходу до них.

Студента, який володіє математичними здібностями можна легко помітити, так як він більшу частину часу приділяє саме розв'язуванню математичних задач часто підвищеної складності. Психолог Крутецький В.А. виділив кілька пунктів, які дають повну характеристику математично обдарованого студента.

По-перше, математична інформація швидко і легко сприймається як в конкретній, так і абстрактній задачах. Особистість вміє виражати та узагальнювати її у вигляді формул та теоретичних даних. По-друге, процес мислення проходить не розгорнутими повністю розумовими операціями в процесі математичного міркування, а узагальненими розумовими висновками на основі логічних зв'язків. Відбувається вибір найпростішого розв'язання математичної задачі.

Ще одним аспектом математичної обдарованості є гнучкість і критичність розумових прийомів. Легке і вільне перемикавання від однієї розумової операції до іншої. Перехід думки з прямого на зворотний хід, прагнення до ясності, простоти, економічності і витонченості суджень і рішень.

Наступним пунктом обдарованості є використання вільного часу для додаткової математичної освіти. Любов до математичних парадоксів, софізмів, отримання задоволення від їх вирішення, від вирішення складних

математичних задач. Характерним для талановитого студента є наполегливе бажання знайти нове доведення тієї чи іншої математичної залежності, відомої теореми, а також потреба описувати явища математичною мовою, тобто за допомогою формул, відношень та залежностей.

Природою математичної обдарованості є вельми раннє формування здібностей до математики навіть при відсутності систематичного і цілеспрямованого навчання. Гострий інтерес і схильність до занять математикою не проходять і найчастіше проявляються у ранньому віці. Велика працездатність у математичній сфері, пов'язана з відносно малою стомлюваністю в процесі напружених занять математикою. Характеризує дуже здібних до математики людей математична спрямованість розуму як своєрідна тенденція сприймати багато явищ через призму математичних відносин, усвідомлювати їх у плані математичних категорій.

До основних компонентів математичних здібностей, які впливають з основних характеристик математичного мислення можна віднести:

- вміння формально представляти математичний матеріал.
- здатність розділяти форму та зміст.
- здатність відходити від кількісних характеристик та просторових структур.
- можливість ефективно застосувати загальні поняття та зв'язки.
- здатність узагальнювати математичний матеріал, виокреслювати головне, відкидаючи при цьому несуттєве.
- вміння застосовувати математичні символи та позначення.
- здатність мислити математичними формами.
- здатність до послідовного, правильно розділеногологічного міркування.

Цікавим є той факт, що необов'язковими компонентами в структурі математичної обдарованості є швидкість розумових процесів; обчислювальні здібності та здібності до швидких і точних обчислень в «голові»; пам'ять на цифри, числа і формули; здатність наочно уявити абстрактні математичні відносини і залежності.

Отже, якими якостями повинен володіти студент з математичними здібностями ми з'ясували, але як визначити, наприклад, молодому недосвідченому викладачеві, що студент, з яким йому доведеться працювати має такі здібності, адже часто батьки не можуть сказати про схильності своєї дитини. На допомогу освітянам у вирішенні цього питання прийшли психологи, які розробили чимало тестів для визначення рівня математичних здібностей студентів.

У даний час розвиток творчого обдарованого студента є однією з основних вимог, які життя та освіта ставить перед викладачами. Зміни у всіх сферах життя відбуваються надто стрімко. Обсяг інформації збільшується з неймовірною швидкістю. Знання застарівають швидше, ніж

людина встигає їх використовувати. Для того щоб успішно жити і діяти в сучасному світі, необхідно бути постійно готовим до змін, зберігаючи при цьому свою неповторність.

Таким чином, розвиток обдарованості стає одним з основних завдань сучасної вищої освіти. Для цього необхідна спеціальна освітня технологія, яка б дозволяла розвивати унікальний творчий потенціал кожного студента, зберігаючи при цьому масовість освіти. Таку технологію забезпечує один з підходів до розвитку творчої обдарованості особистості. В основі даної технології лежить новий підхід до розуміння творчості. Прийнято вважати, що творчість проявляється у створенні деякого продукту (матеріального або розумового, наприклад, рішення задачі), якщо цей продукт є новим, оригінальним, тобто творчим. Але з іншого боку творчість – це реалізація людиною власної індивідуальності; при цьому зовсім не обов'язковим є створення якогось продукту.

Саме поняття «індивідуальність» має кільказмистів. По-перше, індивідуальність вказує на факт існування індивіда; індивідуальність – це деяка жива цілісність. Саме так вона інтерпретується в біологічних науках. По-друге, поняття індивідуальності вказує на те, що один індивід не схожий на іншого; ці відмінності між людьми вивчаються в психології як індивідуальні. По-третє, поняття індивідуальності вказує на те, що кожна людина унікальна і неповторна. Таким чином, розуміння своєї індивідуальності самою людиною та представлення іншим людям саме по собі вже є творчим процесом. А завдання викладача – допомогти студенту розкрити свої особливості та навчити користуватися ними.

Література

1. Одаренные дети. Под ред. Бурменской Г.В., Слуцкого В.М. – М.: Прогресс, 1991. – 234с.
2. Мелхори Х. Гениями не рождаются. – М.: Просвещение, 1989. – 226с.
3. Матюшкин А.М. Загадки одаренности. – М.: Педагогика-Пресс, 1993. – 167с.

УДК 796.011.3

Романій С.М. (ДВНЗ «ДонНТУ»)

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДУ КОЛОВОГО ТРЕНУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна формує систему фундаментальних знань, що визначають професійну діяльність в галузі фізичного виховання. Знання вчителем теорії і